

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – В А Р Н А
ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЕОРИЯ НА КОНТРОЛА“

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и одит“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	45	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Светлозар Стефанов)

2.
(гл. ас. д-р Пламена Недялкова)

3.
(гл. ас. д-р Христоско Богданов)

Ръководител катедра:
„Счетоводна отчетност“ (доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Теория на контрола“ е една от основните специализиращи за студентите от специалност „Счетоводство и одит“.

Фокусът е насочен към теоретичните аспекти, информационното осигуряване, инструментариума на контрола, институциите за финансов контрол, системата от въздействия въз основа на резултатите от упражнен контрол.

С провеждането на семинарните занятия се цели студентите да придобият практически умения относно прилагането на средствата и способите на документалния и фактическия контрол, а така също познаване обхвата и контролната дейност на контролните институции, като Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ), Национална агенция за приходите (НАП) и Сметната палата.

Дисциплината е интердисциплинарна, в нея се включват теми по право, управление, счетоводство, предприемачество и одит. Прилагането на няколко дисциплини в една е много добър подход при подготовката на студентите и придобиването на различни по обхват компетентности.

Най-значимите компетентни, които студентите придобиват по време на обучението си по „Теория на контрола“ са насочени към ученията за обработка и анализ на различни цифрови данни. С помощта на предприемаческите компетентни, които дисциплината им предлага, ще имат възможност да подобрят уменията по вземане на крайни контролни решения, умението за формулиране на стратегическия цели и задачи, така че да подобрят средата на работата и подобряването развитието на отделната структурна единица.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. Съвременни концепции за същността и развитието на финансовия контрол. Принципи на контрола		2	6	
1.1	Концепции за същността и развитието на финансовия контрол. Влияние на новите дигитални условия върху контролната практика.	1	4	
1.2	Принципи на контрола.	1	2	
ТЕМА 2. Методически инструментариум на контрола		3	5	
2.1.	Информационно осигуряване на финансовия контрол	1	1	
2.2	Способи за документален контрол. Извадка. Видове извадки	1	2	
2.3	Способи на фактически контрол	1	2	
ТЕМА 3. Предмет и метод на контрола		2	3	
3.1	Предмет на контрола	1	2	
3.2	Метод на контрола	1	1	
ТЕМА 4. Специфика на контролната среда и контролните системи		2	2	
4.1	Контролна среда – същност и характерни особености	1	1	
4.2	Характеристика на контролните системи. Взаимодействие и интеграция на контролните системи	1	1	
ТЕМА 5. Финансов контрол, осъществяван от Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ)		3	6	
5.1	Нормативна регламация на дейността на АДФИ, права и задължения на финансовите инспектори.	1	2	

5.2	Технология на финансовата инспекция осъществена от АДФИ.	1	2	
5.3.	Система от въздействие за резултатите от осъществена финансова инспекция – Доклад, Акт за начет, Акт за административно нарушение.	1	2	
ТЕМА 6. Финансов контрол осъществяван от Сметната палата на Република България		4	6	
6.1	Нормативна регламация на и дейността на Сметната палата на Р.България, права и задължения на одиторите. Видове одит.	1	2	
6.2	Технология на одита осъществен от Сметната палата на Р. България.	2	2	
6.3	Приключване на одита, осъществяван от Сметната палата на Република България. Видове доклади и тяхното оповестяване.	1	2	
ТЕМА 7. Контрол осъществяван от Национална агенция за приходите (НАП)		4	6	
7.1	История и нормативна регламентация на дейността на НАП.	1	1	
7.2	Технология на данъчната проверка и нейното документиране	1	2	
7.3.	Технология на данъчната ревизия. Ревизионен доклад и възражения направени по него.	1	2	
7.4	Обжалване и ревизия на данъчни актове	1	1	
ТЕМА 8. Система от въздействия въз основа на резултатите от упражнен контрол		4	6	
8.1	Същност и нормативна регламентация на системата от въздействия за резултати от упражнен финансов контрол.	2	3	
8.2	Елементи на системата от въздействия. Видове отговорности и тяхната реализация.	2	3	
ТЕМА 9 Същност и характерни особености на вътрешния финансов контрол в предприятието		3	2	
9.1.	Необходимост и предпоставки за осъществяване на вътрешен финансов контрол в предприятието	1		
9.2.	Видове контролни отношения	1	1	
9.3	Подходи за изясняване на същността на вътрешния финансов контрол в предприятието	1	1	
ТЕМА 10 Модели за вътрешен контрол в предприятието		3	3	
10.1	Модел COSO	1	1	
10.2	Модел CoCo	1	1	
10.3	Модел на управленска система за контрол	1	1	
Общо:		30	45	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Контролна работа	2	50
1.2.	Тест за текущ контрол	1	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	85
Общо за сесийното оценяване:		1	85
Общо за всички форми на контрол:		4	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреева, Анд., Юридическа отговорност и контрол за спазване на трудовото и осигурителното законодателство, изд. Наука и икономика, 2011 г.
2. Димитрова, Р.и др. Финансов контрол, Университетско издателство „Наука и икономика“, Варна 2020
3. Донеv, К., и др. Теория на финансовия контрол, изд. Наука и икономика, Варна, 2010 г.
4. Динев, М. Контрол в социалното управление. София, Тракия-М, 1999.
5. Милър, Р., Съвременен вътрешен одит: Теория и практика, АСПРО, 2007 г.
6. Николова, Б., Колева, Б. Теория на финансовия контрол. Добрич : МАРТИНЕ, 2018, 288., ISBN(печатно) 978-619-7059-35-9
7. Николова, Б. Данъчен контрол : Технология, методика и модели. Добрич : МАРТИНЕ, 2019, 231., ISBN(печатно) 978-619-7059-38-0
8. Недялкова, П. Концептуални основи на финансовия контрол, София : ВУЗФ Св. Григорий Богослов, 2024, 340., ISBN(печатно) ISBN 978-619-7622-60-7 , ISBN(онлайн) 978-619-7622-62-1
9. Недялкова, П. Принципи на финансовия контрол, прилагани от Агенцията за държавна финансова инспекция [Principles of Financial Control, Applied by the State Financial Inspection Agency]. София : Акад. изд. Проф. М. Дринов, 2019, 191., ISBN(печатно) 978-954-322-957-4

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреева, А., Йолова, Г., Благойчева, Х., Александров, А., Банов, Х., Йорданов, З. Защита за индивидуалните субективни трудови права (на работника или служителя). Варна : Наука и икономика, 2020, 276.
2. Богданов, Х. Подходи за определяне ефективността на държавния финансов контрол. Счетоводство, анализ и контрол - теория и практика : Сборник доклади от научна конференция [на кат. Счетоводна отчетност при ИУ - Варна], Варна : Наука и икономика, 2007, 176-180., ISBN(печатно) 954-21-0294-6
3. Богданов, Х. Относно ефективността на контрола. Евроинтеграционните процеси и предизвикателствата пред стопанската отчетност, анализа и одита : Сборник доклади от международна научна конференция, Свищов : Акад. изд. Ценов, 2006, 438-442., ISBN(печатно) 954-23-0319-0
4. Димитрова, Р. Вътрешен финансов контрол в предприятието-възможности за моделиране. Варна, „Наука и икономика“, 2012
5. Йолова, Г., Андреева, А., Благойчева, Х., Димитрова, Д., Недялкова, П., Богданов, Х. Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство. Варна : Наука и икономика, 2022, 256., ISBN(печатно) 978-954-21-1131-3
6. Николова, Б. Административнонаказателната отговорност в сферата на финансовия контрол. Административно право - съвременни тенденции в правораздаването и доктрината : Сборник с доклади от национална кръгла маса, 20 април 2018, Варна : Наука и икономика, 2018, 99-114 ., ISBN(печатно) 978-954-21-0972-3
7. Недялкова, П. Принципи на финансовия контрол, прилагани от Агенцията за държавна финансова инспекция [Principles of Financial Control, Applied by the State

НОРМАТИВНИ АКТОВЕ И ИНТЕРНЕТ АДРЕСИ:

1. Закон за вътрешния одит в публичния сектор
2. Закон за данъците върху доходите на физическите лица
3. Закон за данък върху добавената стойност
4. Закон за държавната финансова инспекция
5. Закон за корпоративното подоходно облагане
6. Закон за Национална агенция за приходите
7. Закон за счетоводството
8. Закон за Сметната палата
9. Закон за независимия финансов одит
10. Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор
11. Национални стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия
12. Международни стандарти за финансови отчети (МСФО)
13. Международни счетоводни стандарти
14. Институт на вътрешните одитори www.iabg.org
15. Международен институт на вътрешните одитори <http://www.theiic.org/>
16. Министерство на финансите, България <http://www.minfin.bg/>
17. Институт на дипломираните експерт счетоводители - България www.ides.bg